



REFERAT 2025

IT-ARKITEKTURRÅDET

Dato: 27-11-2025 10:00
Sted: KL, lokale 2-01

'Rammearkitekturen er fundamentet for, at kommunerne anskaffer effektive digitale løsninger, der styrker den kommunale opgaveløsning og skaber sammenhæng på tværs. Det sker med borgeren i centrum og på et åbent marked.'

Vision for den fælleskommunale rammearkitektur, vedtaget af Kommunernes It-Arkitekturråd februar 2017.

Deltagerfortegnelse.....	3
1. Siden sidst.....	5
1.1. Siden sidst.....	5
2. Drøftelsessager	7
2.1. Dialog med KL's direktion	7
2.2. Digitalt Samtykke.....	9
2.3. AI – Status for arbejdet i kommunerne og i KOMBIT	10
2.4. KOMBIT's arkitekturovervejelser i forbindelse med genudbud	12
2.5. Blanketmodernisering som bedre grundlag for digital selvbetjening	13
2.6. Forberedende drøftelse af ønsker til næste version af Rammeaftalen SKI 02.19	15
2.7. Fælles it-drift – Status og seneste nyt	16
3. Eventuelt.....	18

Deltagerfortegnelse

Deltagere

- Bo Fristed, Chief Innovation Officer, chef for Center for Innovation og digitaliseringschef i Kultur og Borgerservice, Aarhus Kommune
- Henrik Brix, It- og digitaliseringschef, Favrskov Kommune, formand for KITA
- Jeppe Bøgh Andersen, Direktør for Social, Sundhed og Arbejdsmarked, Frederiksberg Kommune
- Mikkel Solgaard Bojsen-Møller, direktør for økonomi og digitalisering, Gentofte Kommune (til 11:40)
- Niels Rygaard, Kontorchef for It og digitalisering i Senior og Omsorg, Aalborg Kommune
- Signe Maria Christensen, Ressourcedirektør, Beskæftigelses- og integrationsforvaltningen, Københavns Kommune (til 14:25)
- Lars Vraa, Chef for Design & Arkitektur, KOMBIT (virtuelt)
- Pia Færch, Kontorchef, Digitale projekter, Borgerservice & It-Arkitektur, KL (mødeleder)

Forberedelsesudvalget:

- Morten Winther, Lead Enterprise Architect, Københavns Kommune (virtuelt til 12:30)
- Carsten Nydam-Rønved, Odense Kommune (virtuelt til 12:30)

Sekretariat:

- Vibeke Normann, KL
- Zahra Al-Asfoor, KL (referent)
- Ken Rindsig, KL

Afbud

- René Lorenz, Chef for Politik, Strategi og Udvikling, Ældre- og Handicapforvaltning, Odense Kommune

Oplægsholdere

- Christian Harsløf, KL
- Christian Plaschke, Digitaliseringsstyrelsen
- Anders Guldmann, Digitaliseringsstyrelsen
- Søren Nørgaard Madsen, KL
- Michael Werliin, KOMBIT
- Inge Speiermann, KOMBIT
- Mette Jespersen, KOMBIT
- Line Laudrup, KL
- Jakob Eiby, KL
- Jan Kjellerup, KOMBIT

- Myhanh Nguyeb-Huyhn, KL

Andre gæster

- Ulla Larney, KL
- Torben Mathisen, KL
- Peter Falkenberg, KL
- Martin Skeem, KOMBIT
- Peter Thrane, KL
- Ghita Thiesen, Kommuneforlaget
- Jim Foli, Kommuneforlaget
- Gitte Stoltenberg, Kommuneforlaget
- Flemming Nielsen, Kommuneforlaget
- Susanne Munch Nielsen, Kommuneforlaget

1. Siden sidst

1.1. Siden sidst

SAG-2024-04075 PAH

Indstilling

Her skrives indstillingen

Drøftelse

Pia Færch orienterede rådet om følgende sager med relevans fra tidligere dagsordenspunkter:

Data til understøttelse af kommunernes beredskabsopgaver

KL har færdiggjort begrebs- og datamodeller vedrørende centrale beredskabsfaciliteter såsom beskyttelsesrum og lagerfaciliteter. Modellerne er nu i fælleskommunal og fællesoffentlig høring og forventes anvendt i den videre opgaveløsning hos kommunerne samt i samarbejdet med aktører som SAMSIK, Danske Beredskaber og Klimadatastyrelsen.

Digital suverænitet og handlefrihed

KL har etableret et netværk med ca. 30 kommunale deltagere for at afdække muligheder for øget digital handlefrihed i forhold til leverandører og teknologivalg. Første netværksmøde blev afholdt i oktober; næste afholdes i januar. Desuden indgår KL i et samarbejde med Regeringen og Danske Regioner under den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi, med henblik på at styrke den offentlige digitale suverænitet. Som indledende input til arbejdet har PA Consulting udarbejdet en analyse, som blandt andet bygger på interviews med flere kommuner. Emnet behandles på IKTU-mødet i december, hvor de foreløbige analyseresultater fremlægges.

Strategi for videreudvikling af Grunddata

Den nye strategi "Strategi for fremtidens grunddata" blev offentliggjort den 12. november og prioriterer følgende tre indsatser:

1. Den nye Datafordeler- herunder øget implementeringsstøtte til den
2. Genbesøg af Governancestrukturen
3. Ejendomsområdet

Pia pointerede, at alle initiativer skal formes og konkretiseres yderligere. Arbejdet med Datafordeleren er allerede igangsat, mens KL har indledt bilaterale drøftelser med KDS om governance. KL har betinget sig, at den videre udvikling ikke skal kræve ny fællesoffentlig finansiering, og at en sådan situation vil kræve ny politisk behandling.

NIS2 – kommunal understøttelse

Projektet for NIS2-understøttelse af kommunerne er i gang med konceptafprøvninger. Materialet til spor 1 (Ledelsesansvar og Risikovurdering) er fagligt færdigudviklet og tilpasses nu i format af Globeteam og KL. Lancering forventes i uge 50 via KL's kanaler.

Spor 2 (Forsyningskædesikkerhed og Hændelseshåndtering) er i opstartsfasen med workshops i november. Lancering er planlagt til medio februar 2026 sammen med en samlet drejebog. Spor 3 (Tekniske afklaringer og Tilsyn) forventes håndteret i regi af et nyt strategiprojekt i foråret 2026.

Henrik Brix udtrykte tilfredshed med KL's arbejde og samarbejdet med SAMSIK. Han fremhævede særligt vigtigheden af forsyningskædesikkerhed og understregede behovet for at skærpe kravene til leverandører.

Signe Maria Christensen tilsluttede sig og pointerede, at fokus ikke alene bør rettes mod klassiske it-leverandører, men også mod øvrige leverandører, eksempelvis inden for beskæftigelsesområdet, som ikke nødvendigvis er vant til at tænke i sikkerhedsmæssige og digitale risici.

Pia Færch orienterede om, at KL arbejder sammen med SKI og Databasehandlersekretariatet for at sikre fælleskommunal understøttelse og en ensartet kravstilling over for leverandører.

Niels Rygaard udtrykte opbakning og betonedede nødvendigheden af, at arbejdet løftes fælleskommunalt, da udfordringerne er ens på tværs af kommunerne.

Bo Fristed orienterede om SEMIC-konferencen, og Lars Vraa supplerede. Begge deltog som paneldeltagere.

Pia Færch fremhævede, at KL arbejder for at sikre kommunal tilstedeværelse i relevante EU-samarbejder og forsøger at få staten aktivt involveret. Danmark bør ifølge KL have en tydelig stemme i det europæiske arbejde.

Bo Fristed henviste til organisationen Open & Agile Smart Cities (OASC) og deres arbejde med Minimal Interoperability Mechanisms (MIMS) og opfordrede rådet, KL og kommunerne til at bakke op om det internationale samarbejde og dets potentiale for at styrke kommunal datainfrastruktur og standardisering.

Henrik Brix orienterede om, at OS2's rollekatalog er taget i brug af Datatilsynet, hvilket han ser som en positiv udvikling.

2. Drøftelsessager

2.1. Dialog med KL's direktion

SAG-2024-04075 VNO

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at It-Arkitekturrådet

- tager direktionens orientering til efterretning.

Drøftelse

Christian Harsløf orienterede om overgangen fra den nuværende strategiperiode til en ny fælleskommunal digitaliseringsstrategi. Han pegede på, at meldingen fra kommunerne har været et ønske om yderligere fokus og konsolidering i den nye periode.

Christian fortalte, at i den seneste strategiperiode og handlingsplan blev initiativerne organiseret i seks programmer med tilhørende styregrupper, hvilket allerede dengang førte til en strammere porteføljestyring med færre, men større projekter. I den kommende periode styrkes dette yderligere med en ny struktur bestående af fem spor. Handlingsplanen vil i højere grad blive født ud af konkrete strategier og reforminitiativer, fx brug af AI i beskæftigelsesindsatsen, styringsmodeller på socialområdet og implementering af AI-storskalaprojekter.

Konsolideringen medfører samtidig en ændring i governance-strukturen. Christian Harsløf oplyste, at den kommende periode indebærer en reduktion til én samlet porteføljegruppe. Større projekter, fx it-drift, vil dog kræve særskilt porteføljestyring og egne grupper. Nogle initiativer vil derfor få en mere selvstændig organisering.

Det fælles KL/KOMBIT-digitaliseringsråd nedlægges og erstattes af gensidig repræsentation i hinandens bestyrelser. Ændringen sker som led i KOMBIT's nye finansierings- og governance-model.

Derudover planlægges etablering af en fælles KL/KOMBIT-arkitekturstyringsgruppe med det formål at bringe It-Arkitektur tættere på de konkrete initiativer i handlingsplanen og i KOMBIT. I forlængelse heraf overføres opgaverne fra IT-Arkitekturrådet til ITKU, som fremover får en styrket rolle i det arkitekturunderstøttende arbejde.

Christian understregede, at målet er at gøre arkitekturarbejdet mere anvendelsesorienteret og operationelt i direkte samspil med projekterne.

Henrik Brix spurgte ind til, om de eksisterende It-Arkitekturressourcer bibeholdes og tilsluttede sig ambitionen om at gøre It-Arkitekturen mere konkret og operationel. Han efterlyste desuden en samlet status på KL's It-Arkitektur arbejde. Christian oplyste, at It-Arkitekturressourcer bibeholdes og overblikket over it-arkitekturarbejdet sendes ud.

Henrik understregede samtidig, at det er afgørende, at KL's It-Arkitekturressourcer også følger med i det fællesoffentlige og europæiske samarbejde. Han pegede på, at kommunerne ikke hver især har kapacitet til at følge med i dette arbejde i tilstrækkelig grad, og at det derfor er vigtigt, at det kommunale perspektiv sikres gennem fælles repræsentation.

Mikkel Solgaard Bojsen-Møller udtrykte opbakning til ændringerne og anerkendte ønsket om øget fokus og konkret anvendelighed.

Pia Færch fortalte, at arbejdet med at bringe It-Arkitektur tættere på projekterne allerede er i gang, og at KL i højere grad prioriterer behovsdrevne aktiviteter frem for at udarbejde arkitekturprodukter uden direkte anvendelse. Ken Rindsig supplerede, at KL i den nye handlingsplan vil iværksætte fire spor, herunder ét med fokus på fællesoffentligt og europæisk samarbejde. KL og KOMBIT arbejder aktuelt med at anvendeliggøre rammearkitekturen i konkrete domæner, i erkendelse af at der ofte er stor afstand mellem ramme- og løsningsarkitektur. Samarbejdet med KOMBIT skal understøtte denne udvikling, og arbejdet skal være efterspørgselsdrevet.

Henrik Brix tilføjede, at leverandørleddet bør tænkes bredere end KOMBIT, fx med inddragelse af SKI. Ken bekræftede, at der allerede er dialog med KOMBIT om SKI's rolle.

Jeppe Bøgh Andersen efterlyste et fokus på det fælleskommunale. Han stillede spørgsmål ved, om den fælleskommunale rammearkitektur skal understøtte AI-indsatser fra top til bund, eller om AI bør integreres i rammearkitekturen med fleksibilitet på domæneniveau. Han pointerede, at rammearkitekturen skal være egnet til at understøtte dette.

Lars Vraa fremhævede vigtigheden af at finde en balance, hvor innovation kan ske lokalt og i samspil med markedet, samtidig med at der fastlægges fælles it-arkitekturprincipper og krav. Han vurderede, at den aktuelle teknologiske udvikling, særligt inden for AI, giver en enestående mulighed for et fælles ryk.

Mikkel Solgaard Bojsen-Møller rejste spørgsmålet om lovgivningsmæssige barrierer for tværkommunale opgaveløsninger.

Christian Harsløf arbejder med et lovspor, der skal afdække, hvordan én kommune kan levere ydelser til en anden; en mulighed, som i dag er juridisk begrænset.

KL drøfter forskellige modeller med Kammeradvokaten. Den mest enkle løsning vil være at indskrive muligheden direkte i lovgivningen, mens mere fleksible samarbejdsmodeller kræver en langt mere kompleks juridisk konstruktion. Lovsporet bliver en del af det samlede bidrag til udviklingen af fremtidige governance- og leverandørmodeller i den fælleskommunale kontekst.

Bo Fristed opfordrede KL og KOMBIT til at inddrage kommunernes praktiske erfaringer mere aktivt. Han understregede, at kommunerne gerne bidrager.

2.2. Digitalt Samtykke

SAG-2025-03929 Ulla Larney

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at It-Arkitekturrådet:

- drøfter perspektiver omkring Digitalt Samtykke, herunder giver input til opmærksomhedspunkter og ønsker til det videre arbejde med den fællesoffentlige samtykkeløsning.

Drøftelse

Christian Plaschke og Anders Guldmann fra Digitaliseringsstyrelsen præsenterede status og foreløbige erfaringer med den fællesoffentlige samtykkeløsning Digitalt Samtykke. Løsningen er i drift i Københavns Kommune, Odense Kommune og Skatteforvaltningen, og vil fra 2026 blive udbredt til flere myndigheder som led i den kommende fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2026-2029.

Christian understregede, at løsningen skal udvikles og udbredes trinvis og behovsrevet, med mulighed for at myndigheder starter med en enkel løsning og senere udvider brugen.

Signe Maria Christensen fremhævede positive erfaringer med løsningen, især betjeningsgrænsefladen, som fungerer godt når medarbejdere skal hjælpe borgere med at afgive samtykke. Hun pegede dog på udfordringer i borgerperspektivet, hvor der kan være risiko for, at borgerne oplever et pres fra medarbejderne. Desuden understregede hun behovet for samarbejde med leverandører og synliggørelse af gevinster. Hun spurgte til måling og finansiering efter pilotperioden. Christian oplyste, at ambitionen er, at alle kommuner anvender løsningen, ikke nødvendigvis til alle samtykker, men til udvalgte områder med høj nytte. Strategien skal balancere frontløbere og

bred, omkostningseffektiv udbredelse. Finansiering er på plads for en fire-årig periode, og succeskriteriet er vedvarende værdiskabelse.

Anders supplerede med, at der er opstillet fire styrende gevinster, og at baseline-målinger allerede er foretaget i samarbejde med Københavns Kommune. Han tilføjede, at Odense Kommune fokuserer på borgerrettede gevinster, mens Skatteforvaltningen arbejder med juridiske gevinster.

Bo Fristed spurgte, hvornår flere kommuner kan komme i gang, om løsningen kan håndtere filvedhæftning, og om open source-muligheder er på tegnebrættet.

Anders svarede, at løsningen ikke understøtter filer endnu, og Christian tilføjede, at der ikke er planer om open source, men at API'et understøtter integration i egne løsninger. Kommuner opfordres til at tage kontakt, hvis de ønsker at afprøve løsningen i de konkrete cases, løsningen understøtter.

Bo foreslog, at Digitaliseringsstyrelsen ser nærmere på OS2Forms som skabelonværktøj.

Jan Kjellerup nævnte behovet for national standardisering og orienterede om en kommende integration mellem SAPA og Digitalt Samtykke-løsningen. Han pegede på, at KOMBIT kunne spille en faciliterende rolle i koordineringen.

Pia Færch fremhævede den stigende interesse fra kommuner og behovet for at etablere enkle og ensartede tilslutningsveje frem for at onboard kommunerne enkeltvis. Hun pegede samtidig på nødvendigheden af standardisering og genbrug af tekster og datastrukturer i skabelonerne, eksempelvis med afsæt i KL's Blanketsamling.

2.3. AI – Status for arbejdet i kommunerne og i KOMBIT

SAG-2025-04374 Søren Nørgaard Madsen

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at It-Arkitekturrådet:

- Drøfter, hvordan fælleskommunale AI-indsatser bedst kan organiseres og forankres så de understøtter Rammearkitekturens mål og principper.

Drøftelse

Søren Nørgaard Madsen præsenterede status for kommunernes og KL's arbejde med AI og orienterede om Den Digitale Taskforce for Kunstig Intelligens' arbejde med at sikre lovhjemmel til brug af AI i sektorlovgivningen samt et generelt juridisk grundlag for offentlig anvendelse af AI. Michael

Werliin orienterede om KOMBIT's konkrete AI-initiativer herunder AI-assistenten på sygedagpengeområdet.

Rådet pegede på behovet for at få AI-tilgangen ind i den fælleskommunale rammearkitektur med henblik på standardisering og genbrug.

Henrik Brix roste modet til at tage fat på at få kunstig intelligens indarbejdet i lovgivningen, og understregede vigtigheden af at sikre, at data, som ikke må indgå, heller ikke utilsigtet kommer med i AI-modeller, især i løsninger baseret i skyen. Han efterspurgte en balance mellem kontrol og ansvarlighed i brugen af data.

Michael Werliin beskrev de konkrete databeskyttelsestiltag i relation til AI-assistenten på sygedagpengeområdet, herunder fjernelse af CPR samt indarbejdelse af vejledninger, uddannelse og tekniske foranstaltninger. Han pointerede, at datarensning sker for at overholde GDPR, ikke nødvendigvis for at forbedre kvaliteten af data.

Lars Vraa oplyste, at KOMBIT arbejder med forskellige anskaffelses- og driftsmodeller for AI, og ser det som nødvendigt at udvikle og eje visse løsninger for at kunne agere agilt i et hurtigt skiftende marked. KOMBIT har opbygget et fundament, der muliggør hurtig udvikling og test af AI-assistenter. Han understregede, at dette ikke er et brud med samarbejdet med markedet, men et supplement.

Niels Rygaard fremhævede, at AI-løsninger bør kunne versionstyres på linje med øvrige arkitekturkomponenter og tilpasses lokale forhold, da kommunernes arbejdsgange og sprogbrug varierer betydeligt. Han efterlyste mulighed for lokal træning uden at skabe 98 forskellige versioner.

Bo Fristed understregede, at løsninger som AI-assistenter er konkrete cases og ikke generiske It-Arkitekturkomponenter endnu. Han opfordrede til, at KOMBIT skelner mellem "AI as a Service" og "LLM as a Service" og anbefalede, at kommunerne får adgang til sprogteknologiske værktøjer via fælles services. Han efterlyste samtidig funktionalitet til datarensning i kommunerne og opfordrede til at tænke digital suverænitet ind fra start.

Lars Vraa afsluttede med at pointere, at hvis AI-arbejdet i KOMBIT vokser, skal det integreres i rammearkitekturen og understøttes gennem relevante anskaffelser og i samspil med kommunerne at identificere de rette kapaciteter i It-Arkitektur og -infrastruktur.

2.4. KOMBIT's arkitekturovervejelser i forbindelse med genudbud

SAG-2024-04075 Mette Jespersen, Inge Speiermann og Jan Kjellerup

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at It-Arkitekturrådet:

- Drøfter KOMBIT's overvejelser og strategi i forbindelse med de kommende genudbud, herunder:
 - Tilkendegiver rådets holdning til KOMBIT's strategi om at anvende genudbuddene til at forenkle eksisterende fagløsninger og samtidig udbygge og modernisere den fælles infrastruktur
 - Tilkendegiver hvis rådet ser konkrete barrierer, muligheder og prioriteringer, der skal adresseres for at sikre bred anvendelse af infrastrukturen i kommunernes løsninger
 - At rådet om muligt giver bud på, om porteføljestyring, udbudstjek og risikoafdækning kan styrkes yderligere, for at sikre en succesfuld implementering og kommunal involvering

Drøftelse

Inge Speiermann og Mette Jespersen præsenterede KOMBIT's arbejde med de kommende genudbud og ambitionen om øget komponentisering. De beskrev, hvordan en styrket udbudsstrategi og porteføljestyring skal bidrage til at identificere og udskille tværgående komponenter i de fælleskommunale løsninger og fremme en bredere anvendelse af den fælleskommunale infrastruktur.

Henrik Brix udtrykte opbakning til den overordnede retning, men opfordrede samtidig til øget fokus på at løfte infrastrukturen og skabe større agilitet, både i kontrakterne og i de samarbejdsmodeller, der benyttes. Han efterlyste blandt andet bedre muligheder for at anvende open source-løsninger. Inge Speiermann svarede, at netop sådanne input er en del af baggrunden for den tilgang, KOMBIT har valgt. Martin Skeem tilføjede, at KOMBIT arbejder med at balancere kompleksitet og fleksibilitet, og at den nye kontraktmodel skaber bedre rammer for agil udvikling, især på applikationssiden. Han understregede vigtigheden af at tænke driftsorganisationer ind allerede fra starten.

Lars Vraa bekræftede, at de nye kontrakter vil være mere agile, bl.a. gennem adskillelse af drift og udvikling. Han fremhævede, at dette skal give bedre mulighed for hurtig udvikling og understregede vigtigheden af at lære

af tidligere erfaringer med leverandørerne. Han inviterede til fortsat dialog om erfaringer og input fra kommunerne.

Bo Fristed rejste bekymring for, om den stramme tidsplan efterlader nok rum for kommunal involvering. Inge Speiermann understregede, at fokus i første fase er at flytte løsninger til nye kontrakter med mindst mulig kompleksitet. Udvikling og videreudvikling af løsninger sker i næste fase gennem separate udviklingsaftaler. Hun præciserede, at denne tilgang er valgt for at sikre fremdrift i overgangsfasen, ikke for at udelukke kommunal involvering. Tværtimod skal kommunerne i højere grad inddrages i udviklingssporene, hvor der er bedre mulighed for at bringe viden og behov i spil. Martin Skeem supplerede med, at KOMBIT's K98-governancestrukturen og de kommunale råd skal inddrages i drøftelserne om strategier og udfordringer. Han vurderede, at den nye tilgang vil styrke dialogen og bringe KOMBIT tættere på kommunerne.

Pia Færch spurgte, hvordan rammearkitekturen konkret er tænkt ind i arbejdet, og efterlyste en tydeligere forklaring på, hvordan den anvendes i praksis i forbindelse med komponentiseringen og de kommende udbud. Mette Jespersen svarede, at KOMBIT i samarbejde med KL's arkitekter er i gang med at genbesøge de fælleskommunale byggeblokke, der er relevante for moderniseringen af de fælleskommunale indekser, og at komponentiseringen også forventes at bidrage til rammearkitekturen.

Bo fremhævede potentialet i at bruge eksisterende løsninger og fælleskomponenter i stedet for at bygge nyt. Mette Jespersen svarede, at KOMBIT vil tage en dialog med OS2, når komponentlisten er klar.

Inge Speiermann afsluttede med, at KOMBIT ønsker at åbne for muligheden for kommunal drift på aftalerne. Det skal bl.a. ske ved at bryde med de nuværende fullstack-miljøer og skabe mere fleksible kontrakter, som på sigt også kan benyttes af andre kommuner. Martin Skeem tilføjede, at markedet indtil videre har reageret positivt på denne tilgang.

2.5. Blanketmodernisering som bedre grundlag for digital selvbetjening

SAG-2022-04020 Line Laudrup

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at It-Arkitekturrådet:

- Giver input i form af ønsker og forventninger til en afprøvning af det nye digitaliserede format for KL's blanketsamling

Drøftelse

Line Laudrup og Jakob Eiby præsenterede status for projektet om modernisering af KL's blanketsamling, herunder etablering af et nyt, maskinlæsbart blanketformat, som grundlag for bedre digitale selvbetjeningsløsninger.

Signe Maria Christensen spurgte ind til prioriteringsmodellen for, hvilke blanketter der konverteres først.

Line Laudrup oplyste, at Blanketredaktionen har udarbejdet en prioriteringsliste baseret på volumen og potentiale for digitalisering.

Mette Jespersen rejste spørgsmålet om, hvem der varetager borgerens behov, når det er op til den enkelte kommune at udvikle selvbetjeningsløsninger på baggrund af blanketterne. Hun understregede vigtigheden af, at løsningerne tænkes på tværs og tager udgangspunkt i borgerens samlede oplevelse.

Line svarede, at projektet netop lægger op til tæt dialog med kommunerne om brugertest og afprøvning, så borgerperspektivet indarbejdes systematisk i udviklingsarbejdet.

Jim Foli bemærkede, at markedet i praksis efterlever de forretningsregler, der stilles, men at det fortsat er kommunernes ansvar, hvordan disse udnyttes i konkrete selvbetjeningsløsninger. Han pointerede, at projektet også afdækker uhensigtsmæssigheder i nuværende blanketter, fx unødvendige krav om samtykke.

Henrik Brix spurgte, om procesbeskrivelserne også leveres i maskinlæsbart format.

Line svarede, at procesbeskrivelserne foreløbig vil foreligge som diagrammer. Der er på nuværende tidspunkt ikke lagt op til, at procesbeskrivelserne kan tolkes maskinelt, men det kan være et udviklingsønske på lidt længere sigt som støtte til automatisering og integrationsopbygning.

Ghita Thiesen oplyste, at der planlægges en hackathon for at belyse potentialet og præmisserne for, hvordan AI pålideligt kan bygges ind i selvbetjeningsløsningerne, som en hjælp til borgerne. Hun fremhævede, at ambitionen med projektet er at reducere kompleksitet og omkostninger, både for leverandører og kommuner, og pegede på værdien af ensartethed og datakvalitet.

Jim Foli bemærkede, at projektet i første omgang ikke fokuserer på, hvordan procesbeskrivelserne kan gøres maskinlæsbare. Indsatsen rettes i stedet mod at rydde op i uhensigtsmæssige elementer i eksisterende blanketter og processer med henblik på at understøtte en mere effektiv og lovmedholdelig sagsbehandling. Når grundlaget er styrket, vil der kunne arbejdes videre med automatisering og optimering.

Han nævnte også, at der tidligere har været fokus på obligatoriske selvbetjeningsløsninger, men erfaringen viser, at brugen af disse har været begrænset. Det understreger behovet for at tage afsæt i reelle brugerbehov og anvendelsesmønstre.

Bo Fristed udtrykte stor opbakning og roste projektets retning. Han pegede på, at det maskinlæsbare format kan genbruges direkte i eksisterende platforme og fremme automatisering.

Niels Rygaard spurgte til, hvordan kommuner kan deltage i afprøvningsforløb. Line inviterede interesserede kommuner til at tilkendegive ønske om afprøvning.

2.6. Forberedende drøftelse af ønsker til næste version af Rammeaftalen SKI 02.19

MOD-2024-00167 Jan Kjellerup

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at It-Arkitekturrådet:

- giver input til, hvordan kommunernes forventninger til den kommende rammeaftale kan balanceres, så man opnår en både attraktiv og realistisk rammeaftale for kommunale It-systemer, for både kommuner og leverandører.

Drøftelse

Jan Kjellerup præsenterede proces og tidsperspektiv for forberedelsen af næste version af rammeaftalen SKI 02.19, der skal træde i kraft i oktober 2027. Kommunernes stillingtagen til aftalen skal være afklaret senest april 2026.

Henrik Brix støttede KOMBIT's udgangspunkt og tilgang til den nye SKI 02.19 aftale, men udtrykte bekymring over, at markedet ikke i tilstrækkelig grad efterlever krav til den fælleskommunale rammearkitektur og infrastruktur. Han påpegede dog, at for høje eller ufleksible krav kan få den konsekvens, at kommunerne afskæres fra at anvende SKI-aftalen til indkøb af egne løsninger.

Bo Fristed opfordrede til at holde fast i ambitionerne og høje krav til anvendelse af den fælleskommunale rammearkitektur, eventuelt gennem en "følg eller forklar"-tilgang. Han pegede på, at infrastrukturen ikke er tilstrækkeligt dokumenteret og understøttet til, at kommunerne kan bruge den effektivt.

Martin Skeem bemærkede, at KOMBIT har tilbudt leverandørdialog uden beregning og dermed forsøger aktivt at understøtte markedet i arbejdet med at efterleve krav til den fælleskommunale infrastruktur. Desuden støttede han ønsket om, at SKI skal give mening for både leverandører og kommuner.

Pia Færch anerkendte, at manglende compliance er problematisk og bemærkede, at SKI næppe alene kan løfte opgaven. Hun fremhævede, at krav vedrørende økonomi er vigtige, bl.a. ift. understøttelse af inddrivelsesområdet.

Jeppe Bøgh Andersen fremhævede, at adgangsstyring er et kritisk område, og at standarder som OAuth2.0 skal være en forudsætning.

Henrik Brix, Bo Fristed og Niels Rygaard understregede, at adgang til egne data, herunder logdata, ikke kun bør være en option, men et krav. Der blev peget på, at dataadgang er afgørende for digital suverænitet, kontrol og mulighed for videreanvendelse. Bo foreslog en model, hvor kommuner kan tilkøbe adgang til aggregerede datasæt.

Der var desuden enighed i rådet om, at verifikation af kravopfyldelse bør ske inden leverandøroptagelse på rammeaftalen. Henrik Brix bemærkede, at ansvaret for dette ikke bør placeres i den enkelte kommune. Han foreslog, at KOMBIT med sine kompetencer kan løfte opgaven og sikre valid dokumentation for kravopfyldelse.

2.7. Fælles it-drift – Status og seneste nyt

SAG-2024-04075 Myhanh Nguyen-Huynh

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at It-Arkitekturrådet drøfter:

- de standarder og procedurer, der er relevante for fælles it-drift,
- sikkerhedselementer samt behovet for og hensyn til et fælles Security Operations Center (SOC)

Drøftelse

Myhanh Nguyen-Huynh præsenterede status for arbejdet med etableringen af 4-5 fælleskommunale it-serviceorganisationer og orienterede om det tekniske spor, herunder de 10 målbillede statements, der fortsat er i drøftelse i arbejdsgruppen for det tekniske spor.

Lars Vraa spurgte ind til CERT-strukturen og om der er lagt op til ét fælles KommuneCERT frem for ét CERT pr. enhed.

Pia Færch bekræftede, at der er drøftet en model med ét fælles KommuneCERT, og at der er bred erkendelse af behovet for et cybersikkerhedsberedskab.

Jeppe Bøgh Andersen udtrykte bekymring for, at modellen for driftsenhederne kan opleves som begrænsende for kommunernes autonomi. Han efterlyste klarhed over, hvordan serviceniveauer fastsættes, og pegede på, at det ikke stemmer med kommunal selvforståelse, at man er bundet til én enhed, uden selvstændig indflydelse på serviceindholdet. Jeppe efterspurgte desuden en tydelig beskrivelse af, hvordan modellen reelt styrker cybersikkerheden, og pointerede, at processen mangler konkrete bud på, hvem kommunerne skal gå sammen med, og hvordan etableringen skal gribes an.

Pia Færch præciserede, at kommunerne bevarer valgfrihed via servicekataloger. Driftsenhederne skal tilvejebringe standardiserede services, og ejerkommunerne kan købe de ydelser, de har behov for, inden for katalogets rammer.

Henrik Brix støttede Jeppe betragtninger og understregede, at formålet med driftsenhederne er at styrke cybersikkerheden. Han opfordrede til at overveje, hvilke opgaver der med fordel kan løses samlet på tværs, fremfor i parallelle spor i de forskellige driftsenheder. Henrik efterlyste desuden tydeligere snitflader, herunder forslag til, at kommunerne varetager 1.- og 2.-line support, mens driftsenhederne tager ansvar for underliggende drift og infrastruktur. Målet bør være at bevare mest mulig lokal autonomi. Niels Rygaard tilsluttede sig.

Jakob Eiby bemærkede, at organisationsstrukturen ikke er endeligt fastlagt, og at definitioner på serviceniveauer og supportmodeller vil blive fremlagt, så der kan skabes enighed om linjeopdeling og snitflader. Han bekræftede, at modellen bygger på medlemsstyret it-drift, som også afspejles i målbilledet.

3. Eventuelt